

Lapin liiton vastine 10.8.2026 jätettyyn aloitteeseen

Jukka Karhinen on jättänyt 10.8.2026 aloitteen maakuntahallitukselle Lapin lainsäädäntö- ja hallintovallan keskittämisestä Rovaniemelle sekä alueellisen pysyvän muunteluvallan edistämisestä. Karhinen on toimittanut 5.10.2026 täsmennyksen aloitteeseensa.

Aloitteessaan Karhinen on esittänyt, että Lapin liitto tekee virallisen esityksen valtioneuvostolle perustuslaillisen poikkeuslainsäädännön säätämiseksi Lapin autonomisen erityisaseman toteuttamiseksi. Karhinen on pyytänyt maakuntahallitusta ajamaan valtion suuntaan pysyvää erityisoikeutta Rovaniemi-johtoiseen alueelliseen rikoslainsäädäntöön ja hätävarjeluun, viranomaisten toimivaltuuksien ja budjetin keskittämistä Rovaniemelle, metsästys-, ase- ja liikkumisoikeuksien pysyvää sääntelyä sekä matkailun ja asumisen itsenäistä sääntelyvaltaa. Karhinen on pyytänyt maakuntahallitusta käyttämään maakunnallista aloiteoikeutta edellä mainittujen asioiden edistämiseksi valtioneuvostossa.

Lapin liiton hallintosäännön 151 §:n maakunnan asukkaalla, maakunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta maakunnassa, on oikeus tehdä aloitteita maakunnan toimintaa koskevissa asioissa. Lapin liiton hallintosäännön 152 §:n mukaan aloitteen käsittelee se maakunnan viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa.

Aloitteessa esitetty ”Lapin autonominen erityisasema” liittyy valtiosääntöoikeudellisiin kysymyksiin, joka käytännössä vaatisi laajoja valtakunnallisia lainsäädännöllisiä muutoksia ja myös perustuslaillista arviointia, mikä kuuluu valtionhallinnon toimivaltaan, eikä Lapin liitolle. Samoin muutkin aloitteessa esitetyt muutokset muun muassa rikoslakiin ja viranomaisten toimivaltuuksiin eivät kuulu maakuntaliiton toimivaltaan.

Lapin liitto toteaa, ettei Suomen lainsäädäntö, eikä Lapin liiton perussopimus tai hallintosääntö tunne aloitteessa esitettyä maakunnallista aloiteoikeutta. Suomen perustuslain 70 §:n mukaan lain säätäminen tulee eduskunnassa vireille hallituksen esityksellä taikka kansanedustajan lakialoitteella, joka voidaan tehdä eduskunnan ollessa koolla. Maakunnan liitolla ei täten ole toimivaltaa tehdä lainsäädäntömuutoksia koskevia esityksiä.

Lapin liitto tekee vaikuttamistyötä Lapin eteen eri foorumeilla ja vaikuttamistoiminta perustuu Lapin maakuntaohjelmaan (Lappi-sopimus), joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2025 (§ 27) ja siitä edelleen johdettuun Lapin liiton lyhyen aikavälin edunajamissuunnitelmaan vuosille 2026–2027. Edunajamisen pääviestit ja suunnitelma vuosille 2026–2027 löytyvät Lapin liiton verkkosivuilta: [Edunajaminen - Lapin liitto](#).

Hallintosäännön 153 §:n mukaan, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin. Maakuntahallitus katsoo, ettei aloite anna aiheutta ryhtyä toimenpiteisiin ja toteaa aloitteen yllä mainituin perusteluin loppuun käsitellyksi.